

Recenzija rukopisa „Raskoli optimizma“, autora Gavrila Antonića

Rukopis Gavrila Antonića je zbirka komentara o aktuelnim političkim događanjima u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini u posljednjih nekoliko godina. Ove komentare autor je ispisivao na stranicama dnevne i sedmične štampe sa ovih prostora (Nezavisne novine i magazin Novi Reporter). Pored toga, sastavni dio rukopisa čini i više intervjuva koje je autor dao različitim štampanim i elektronskim medijima.

Sami po sebi, ovi komentari su usmjereni na ono što je dnevno, što je tekuće. Sa jedne strane to može biti prednost jer su tekstovi ispunjeni živim ili bolje reći - životnim sadržajima. A sa druge strane, to može biti i hendikep, jer dnevni karakter napisa objektivno sužava mogućnosti ugrađivanja u tekstove onoga što je univerzalno i što može imati trajniju vrijednost.

Pred ovim i ovakvim problemima je svaki autor koji u formi mikroeseja ili kolumni pokušava naći mjeru između onoga što je dnevno, tekuće i što je sasvim konkretno, i onoga što je opšte. Dakako, pred tim problemom je bio i Gavriilo Antonić. U razrješenju pomenutog problema, naš autor je primijenio jedan interesantan metod: on je tekstove u rukopisu složio u hronološkoj inverziji, dakle, tako da su na početku tekstovi najnovijeg datuma, a zatim slijede oni ranije objavljeni.

Po mom sudu, time je Gavriilo Antonić uspio da snažnije preferira neke teme koje su zajedničke za ovo sabiralište dnevno-političkih komentara. Kao da nam je autor htio pokazati da kol-umna može biti i umna. I naravno, to vidim kao jednu od bitnih vrijednosti teksta koji je pred nama. Kao što vidim da je - uprkos raznolikosti opisanih tema i problema - moguće identifikovati ono što promiče svim dijelovima rukopisa. Prije svega, to su motivi demokratije, uloge političkih partija i kritike postojećeg stanja u različitim sektorima društvenog života.

Što se tiče demokratije, autor insistira na projektovanju i ostvarivanju takvih društvenih procesa u kojima će demokratska komponenta doista označavati volju većine kroz koju će se komplementarno moći afirmisati i ono što je građansko a i ono što je nacionalno. S tim u vezi, Antonić naglašava da je dilema - građansko ili nacionalno - pseudo dilema, jer jedan sadržaj ne isključuje a priori onaj drugi.

Političke partije bi se, otuda, trebale vratiti svojim idejama, svojim programima, a ne reducirati svoj angažman samo na brutalnu borbu za vlast. Time će, svakako, politička sfera postajati sve više produktivna, a sve manje će biti područje koje proizvodi raznorodne blokade društvenih procesa.

U gotovo svakom tekstu, manje ili više egzaktno, susrećemo se i sa

kritikom postojećeg stanja. Antić sasvim konkretno ukazuje na aktuelne političke i svake druge probleme, ali i otvara mogućnosti njihovog rješavanja. To cijelom tekstu daje i jednu optimističku dimenziju, povrhu onoga što danas dominira u politici, ali i u medijima - dakle, povrhu kritike radi kritike.

Naravno, sve to je karakteristično i za intervju, koji - u jednoj drugačijoj formi - takođe ukazuje na isto.

Ako sve prethodno stoji, onda ova zbirka političkih komentara prevazilazi sopstveni sadržaj koji se, sam po sebi, odnosi na ono dnevno i tekuće, te ima i trajniju vrijednost od sadržaja svakog komentara ponaosob. Ili, rečeno drugačije: ovo nije tek mehanički zbir ovakvih ili onakvih stavova autora, već jedinstvo pojedinačno različitog, što svemu ispisanom daje i jednu novu specifičnu težinu.

Zato smaram da će publikovanje ovog rukopisa doista predstavljati viđan doprinos analitičko-kritičkim promišljanjima naše protivurječne društvene stvarnosti.

Banja Luka, 17. 4. 2007.

Prof. dr Miodrag Živanović